

Itsenäisyyspäivän juhlintaa 6.12. Warkaus-salissa

Itsenäisyyspäivän juhlan teemana oli tänä vuonna Suomi 90 vuotta. Oli kulunut 90 vuotta siitä, kun Suomen Eduskunta julisti Suomen itsenäiseksi valtioksi. Juhlan ohjelma koostui suomalaisesta musiikista, runoista ja tanhuista. Mukana oli ohjelmistoa sekä itsenäisen Suomen ajalta, että myös vanhempaa tuotantoa. Jokaisella valtiolla on omat kansalliset juuret ja perusta, joille kehittyvä kulttuuri rakentuu. Näin on suomalaisillakin.

Saliin tultaessa juhlayleisön kätelivät kaupunginjohtaja Hannu Tsupari sekä Varkaus-seura ry:n varapuheenjohtaja Sirpa Ollikainen ja Varkaus-seura ry:n puheenjohtaja Raimo Sikanen. Juhlan aloitti Gregory Suszko soittamalla Lasse Mårtensonin säveltämästä Pogostan balladista Suomalaisen rapsodian pianolle. Sitten Emma Suszko lauloi Gregory Suszkon säestyksellä Erkki Melartinin säveltämät Sydänmaan lammella, sanat Ilmari Kiannon, ja Rannalle nukkunut, sanat Eino Leinon. Tervehdyspuheen piti Sirpa Ollikainen. Hän käsitteli lyhyesti sisällissotaa, sotavuosia 1939-1945 ja Suomen jälleennrakentamista 'sisulla ja sydämellä' vaikeiden aikojen jälkeen. Puheessa korostui myös henkisen kulttuurin ja yhdessä toimimisen merkitys tunteiden ilmentäjänä ja kaikenlaisten väsymystilojen karkoittajana. Tervehdyspuheen alussa yleisön joukossa olleet kaikki v. 1917 ja aikaisemmin syntyneet kukitettiin, ja heille laulettiin yhdessä Paljon onnea!

Kaupungin tervehdysten juhlaan toi kaupunginjohtaja Hannu Tsupari. Hän kertoi mm. siitä, miten EU on vaikuttanut suomalaisiin ja suomalaisuuteen. Loppuoteamuksenä oli, että Suomi on edelleen itsenäinen valtio. Kaupunginjohtaja kertoi kyselystä, jossa ihmisiä oli pyydetty kertomaan siitä, mikä heidän mielestään kuvaa suomalaisuutta. Luettelo oli pitkä, ja sisälsi kalakukon, kaurapuuron, kännykän, kävelysauvat, saunan, jne. Omalla kohdallaan kaupunginjohtaja kertoi arvostavansa Suomen itsenäisyyttä ja sen symbolia, siniristilippua.

Juhlan ilopilleriksi muodostui Kuoppakankaan Musiikkiluokat 3-4. He lauloivat Mari Karhun ja Jouni Pellin johtamina suomalaisia kansanlauluja. Lapsilaulajat valloittivat runsaan yleisöjoukon taidoiltaan, reippaudellaan ja välittömyydellään. Suomalaista runoutta esitti Pirkko Totto. Monelle kuulijalle tuli varmasti mieleen kouluaikojen laulutunnit kuunnellessaan Aleksis Kiven Metsämiehen laulua. Herkkää nykyrunoutta edustivat Mikko Kilven Sinun kätesi on niin pieni ja Kai Niemisen Sinun metsäsi. Perinteisiä tanhuja esittivät Varkauden Tanhuajat. Heitä oli lavan täydeltä, sillä mukana oli Sirkka Lindholmin ohjaama lapsiryhmä sekä Jaana Kankkusen ohjaamat aikuisten ryhmä ja varttuneempien ryhmä.

Juhlapuheen piti rovasti Reino Eskelinen. Hänen puheensa on kokonaisuudessaan tässä lehdessä. Mainittakoon kuitenkin, että pu-

heen välillä kuulijat näkivät katkelman Edwin Laineen ohjaamasta Tuntematon sotilas –elokuvasta. Viimeisenä katkelmassa silmiin piirtyi kuolleen toverin 'haudalle' tökätty ristiä muistuttava puun karhka. Vaikuttava ja hiljentävä katkelma! Muutama viikko sitten 50-vuotisjuhlakonserttinsa pitänyt Varkauden Laulu esitti Paula Pulliaisen johdolla Matti Hyökin sovittaman kansanlaulun On suuri sun rantas autius sekä Fredrik Paciuksen säveltämän ja Emil von Qvantenin sanoittaman Suomen laulun. Ketään kuulijoista eivät nämä esitykset varmaankaan jättäneet koskettamatta. Lisäksi ne täydensivät edellä kuultua juhlapuhetta.

Varkauden kaupungin kulttuuripalkinnon 2007 luovuttivat ja tunnustuspalkinnot jakoivat Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja Leea Oksiala ja kulttuurisihteeri Anne Puurunen. Kulttuuripalkinnon 2007, 1200 € ja taiteilija Väinö Rouvisen grafiikkaa, sai kuvataiteilija Leena Mäkipatola. Tunnustuspalkinnon, 400 € sai Lights Out –yhtye, jonka muodostavat Mia Suszko, Sara Kari ja Olli Rantala. Yhtye sai keväällä 2007 kunniamaininnan Linnalorock –bändikilpailussa ja kuukauden kuluttua siitä yhtye voitti yläkoulujen rocin SM-kilpailut. Toisen tunnustuspalkinnon jakoivat Ville Kantanen ja Päivi Honkanen, kumpikin sai 200 €. Ville Kantanen voitti Savon vammaisuusosastion Virtaa –projektin kuvataidekilpailun, ja Päivi Honkanen sijoittui toiseksi. Suomen Kotiseutuliiton

Kuoppakankaan koulun Musiikkiluokat 3-4 johtajanaan Mari Karhu. Kuvassa myös viittomakielen tulkkaaja.

hallitus myönsi Jarmo Ikoselle Suomen Kotiseutuliiton harrastusmitalin. Sen luovuttajina toimivat Suomen Kotiseutuliiton hallituksen jäsen Kirsi Moisander ja Varkaus-seura ry:n puheenjohtaja Raimo Sikanen.

Varkauden Mies-Laulajat pitivät marraskuussa 85-vuotisjuhlakonserttinsa. Kuoroa johtaa Irina Kinnunen. He esittivät juhlassa Leevi Madetojan säveltämän, Bertel Gripenbergin sanoittaman ja Eino Leinon suomentaman Kaunehin maa, Emil Genetzin säveltämän ja P.J. Hannikaisen sanoittaman Terve, Suomi maa sekä Jean Sibeliuksen säveltämän ja V.A. Koskenniemen sanoittaman Finlandia-hymnin. Monen kuulijan silmät kostuivat, niin juhallinen oli tunnelma salissa.

Varkauden Soittokunnan Puhallinyhtye soitti Ismo Kiven johdolla F.A. Ehrströmin säveltämän ja Mat-

ti Parantaisen sovittaman Lähteellä. Taisipa jälleen monelle kuulijalle tulla kouluajan laulutunnit mieleen, ja kuulijat herkistyivät. Itsenäisyyspäivän juhla päättyi yleisön, Varkauden Laulun ja Varkauden Mies-Laulajien yhdessä laulamaan ja Varkauden Soittokunnan puhallinyhtyeen soittamaan Fredrik Paciuksen säveltämään, Johan Ludvig Runebergin sanoittamaan ja Kaarlo Lehiköisen sovittamaan Maamme –lauluun.

Tilaisuudessa oli viittomakielen opiskelijoiden tulkkaus.

Varkauden kaupunki tarjosi juhlavälle juhlahahvit.

Itsenäisyyspäivän juhlan järjestivät Varkaus-seura ry, Kulttuuritoimi ja Warkaus-sali.

Sirpa Ollikainen

Juhlapuhe Itsenäisyyspäivänä 2007 Varkaus

ne ja olemme edelleen yritteliäisiä ja toivoriikkaita.

Näin sanomme Tuusulan Jokelan tragedian jälkeenkin.

Mainitsemani tapahtuma laskee synkän ja pysähdyttävän varjon kansamme ja tulevaisuutemme ylle siksi, koska oli kysymys 18-vuotiaasta älykkästä nuorukaisesta. Se kertoo myös siitä, että osa nuorisostamme voi huonosti. Ehkä se kertoo siitäkin, että olemme unohtaneet elintason ja mukavan elämän etsimisen paineessa omien lastemme hellimisen ja arvostamisen.

Heiltä on kenties puuttunut turvallisuuden tuntu ja vanhempiensa ja yhteiskuntamme ehdoton hyväksymisen osoittaminen.

Nuori ihminen on kautta koko kansamme historian ollut rohkea ja valmis panemaan henkensä alttiiksi yhteiskuntamme ja maamme hyväksi.

Isäni eli parhainta nuoruuttaan aikoina, jolloin maamme itsenäisyyttä luotiin. Tuohon aikaan nuoret miehet olivat valmiit lähtemään Saksaan koulutettavaksi jääkäreiksi. Isäni sisimmässä paloi sama kiihkeä vapauden tuli. Vain nuori vaimo ja esiköisen syntyminen sai isän jäämään kotiin. Monet lähtivät, myös isäni paras kaveri. Hän sai surmansa Simon metsäkämpällä, kuten isäni kertoi.

Tämä kuvaa, millainen oli tuon ajan nuoren miehen sielunmaisema. Sydämessä paloi vapauden halu.

Maa itsenäistyi monien myllerrysten keskellä. Todellinen koetus

tuli marraskuussa 1939. Alkoi talvisota!

Niistä ajoista ja suomalaisen miehen eleetöistä mutta periksi antamattomasta luonteesta kertoo Edwin Laineen filmi: Tuntematon sotilas. Filmin antama kuvaus suomalaisesta sotilaasta sanoo paljon. Vaatimattomia käytökseltään, huonosti varustettuja, mutta tarvittaessa valmiit suuriin tekoihin. Kainuun pienen ja sitkeän soturin veri oli yhtä arvokas kuin viljavan etelän rikkaan veri.

Tuntuu että koko itsenäisyytemme historian läpi kulkee sinivalkoinen vapauden väri.

Käytännössä se merkitsi taistelemista viimeiseen saakka. Tali-Ihantalalan taistelu lienee vaikuttavin ja loistavin esimerkki suomen sotilaan taistelutahdosta ja ehkäpä myös varjeluksesta ja johdatuksesta.

Varkautelainen sotainvalidi Tauno Miettinen kertoo olleensa Lapin sodassa. Taistelun aikana hän haavoittui jalkaan ja olkapäähän ja hän menetti tajuntansa verenhukan takia.

Oli kova pakkanen.

Kun hän havahtui, kaikkialla oli hiljaista. Tauno katsoi ympärilleen ja näki vierellään vaikeasti haavoittuneen taistelutoverinsa.

Sotilas pyysi Taunoa pelastautumaan ja jättämään hänet sinne. Itsekin vaikeasti haavoittuneena Tauno alkoi raahata ja osaksi toveriaan kantaen pyrkiä omien luo. Tauno jaksoi. Molemmat pelastuivat.

Ilman soturiemme kaikkensa

antavaa, uhrautuvaa mieltä tuskin olisimme tänään juhlimassa maamme itsenäisyyttä.

Vuosikymmeniä Suomi etsi itseään ja omaa tietään itsenäisenä kansana. Siinä sivussa kävi vaikeat ja raskaat sodat ja maksoi niiden jälkeen kohtuuttoman suuret sotakorvaukset. Niistäkin selvitettiin, MUTTA:

Sodan pitkä varjo on edelleenkin päällämme. Koskaan ei totuttu suruun kun tuttu soturi kaatui viereltä. Sodan jälkeen veteraaneja pilkattiin.

Keskellämme elää sukupolvi, joka joutui kärsimään sodasta isättömänä tai äidittömänä. Elossa olevat veteraanit kantavat sodan haavoja ruumiissaan ja sielussaan. Heidän oli vaikea sopeutua sota-vuosien jälkeen siviilielämään. Ei ollut kuuntelijaa. Moni aggressiivui tai eli edelleen sotakokemuksissa. Heidän lapsensa kantavat vammoja sielussaan.

Paljon on kyneleetöntä itkua.

Ei ollut kriisiryhmiä, ei kuuntelijaa. Tästä aiheutui paljon kärsimystä. On kannettu sielussa häpeää, ujoutta, mitättömyyden tunnetta tai syyllisyyttä. Evakkolapset pilkattuina ja ivattuina ovat myös luku sinänsä.

Joku on sanonut, että olemme olleet tyly ja kova yhteiskunta heikommille. Meillä on monia ongelmia edelleenkin ratkaistavana. Vanhukset ovat vaarassa pudota oman onnensa nojaan.

Meillä näyttäisi olevan taloudel-

liset edellytykset järjestää asiamme, kunhan itsekkyyks ja oman edun tavoittelu ei pilaisi tulevaisuuttamme.

Jokainen sukupolvi etsii onneaan, mikä se meille kullekin lieneekään. Meistä kukin voisi määrittellä onnen eri tavoin. Jollekin se on mielekäs työ, toiselle raha ja tavarat tai auto. Joku tyytyy perheeseen, ystäviin tai harrastuksiin tai matkustamiseen.

On sanonta: Onnellinen ihminen on myös tehokas työssänsä.

Sisäinen tyytyväisyys ja tasapaino lienevät kuitenkin kaikkein tärkeimmät edellytykset onnellisuuden saavuttamiseksi. Tarvitsemme päämäärän joka on tarpeeksi kestävä ja luotettava johon voimme kulkumme ohjata.

Juhlavuotemme tunnukseksi on vahvistettu ME!

Suomalaiset ovat satoja vuosia yhteisvoimin kehittäneet suomalaisia elämänmuotoa. Me-hengen voimin on tästä hyvä jatkaa.

Sibeliuksen säveltämä Finlandia mielestäni kuvaa kansamme kohtalonvuosia. Sen myrskysisät sävelet ovat muuttuneet ylevän seesteiseksi kuvastaen rauhaa ja hyvää oloa.

Sanomme turvallisesti kuten virsi opettaa: "Siunaa ja varjele meitä, Korkein kädellä. Kaitse ain kansamme teitä vyöttäen voimalla meitä, heikkoja edessä."

Virsi 584:1

Reino Eskelinen